

MAGYAR

T. Nemzeti Múzeum könyvtárának

BUDAPEST

* KERESZTÉNY * NAPILAP *

IX. évfolyam, 273 (2557) szám.

Szerda

Nagyvárad, 1940 december 18

Interpelláció a Felsőházban az ország ellátásának biztosítása érdekében

Budapestről jelentik (MTI): A Felsőház kedden folytatta a költségvetési törvényjavaslat tárgyalását. Napirend előtt gróf Jankovics-Désán József interpellációt intézett az földművelésügyi miniszterhez. Rámutatott az árpontitkai, szervezeti és adminisztrációs nehézségekre a gazdasági életben. Kérte, hogy a földművelésügyi miniszter tegyen átfogó intézkedéseket,

hogy a mezőgazdaság minden ágazatának termelési folyamosságát, jövedelmezőségét és az ország ellátását biztosítani lehessen.

Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter válaszában kijelentette, hogy teljes mértékben ismeri a helyzetet és mindent megtesz a helyes árpolitika megvalósulására.

Abetz, párizsi német nagykövet Vichybe érkezett

Flandin januárban Berlinbe utazik (?)

Belgrádból jelentik (Bud. Tud.): A *Politika* jelentése szerint *Abetz* Otto párizsi német nagykövet hétfőn Vichybe érkezett. A nagykövet először *Flandin*, újonnan kinevezett francia külügyminisztert kereste fel, aki jelenleg beteg. A látogatás rövid ideig tartott. Politikai megbeszélést nem folytattak. *Abetz* vichyi látogatását általános érdeklődést váltott ki. Ugy tudják, hogy *Abetz* vichy tartózkodása során tárgyalásokat fog folytatni a francia kormány tagjaival. Hivatalos körökben a látogatással kapcsolatban csu-

pán annyit mondanak, hogy a nagykövet azért jött Vichybe, hogy megismerkedjék azokkal a felelős politikai tényezőkkel, akik hivatottak arra, hogy francia részről Németországgal tárgyalásokat folytassanak.

A lap berlini értesülése szerint a német fővárosban a Laval-ügyet Franciaország behügyének tekintik. Egyébként nem tartják kizártnak, hogy *Flandin* francia külügyminiszter január elején Berlinbe látogat.

Roosevelt meg akarja tartani választási ígéretét

Kijelentette a windsori hercegnek, hogy nem viszi Amerikát háborúba, de a lehetőség szerint segíti Angliát
Lloyd George belép az angol kormányba

Washingtonból jelentik (Német Távirati Iroda): A *Washington Times Herald* általában jól értesült forrásból azt a felvilágosítást kapta, hogy Roosevelt a windsori herceggel történt személyes találkozása során világosan megmondta, hogy meg akarja tartani választási ígéretét és nem viszi bele Amerikát a háborúba. Nem akar második Wilson lenni. Mindent megtesz, hogy elkerülje Amerika hadbalepését, azonban a lehetőség szerint segíti Angliát.

Az elnök ezt a választ a windsori hercegnek arra a kérdésre adta, hogy beavatkozik-e Amerika a háborúba, vagy legalább bizonyos amerikai útvonalu angol teherhajók mellé ad-e kísérő amerikai hadihajókat. (MTI.)

Lloyd George tárcanélküli miniszter lesz.

Londonból jelentik (Reuter): A *Reuter Iroda* parlamenti tudósítójának jelentése szerint *Lloyd George* hétfőn felkereste *Churchillt* és hosszabb ideig tárgyalt vele. Ez a megbeszélés különböző találgatásokra adott okot, mint-

hogy egyes körökben *Lloyd Georgeot* tekintik a nemrég meghalt lord Lothian utódának. Nagykövetté való kinevezése azonban nem valószínű. Viszont lehetséges, hogy a közeljövőben helyet kap a brit kormányban. Azt hiszik, hogy nem valamelyik minisztérium élére nevezik ki, hanem tárcanélküli miniszter lesz. (MTI.)

Amerika kölcsönnyújtása ártana az angol-amerikai viszonyoknak.

Washingtonból jelentik (Reuter): Hivatalos értesülés szerint Anglia formálisan is pénzügyi segítyt kér Amerikától. Az *Associated Press* jelentése szerint ezt az értesülést magas rangú amerikai személyektől kapták, akik azonban nem engedik meg megnevezésüket. (MTI.)

Washingtonból jelentik (Reuter): Az a hír, amely szerint Nagybritannia pénzügyi segítséget kért, nem lepte meg az Egyesült Államok közvéleményét, mindamellett bizonyára sok vitára ad alkalmat. Sokan vannak, akik azt hiszik, hogy a kölcsönnyújtás nem tenne jót az angol-amerikai kapcsolatoknak. (MTI.)

Akadályok pergőtűzében

Írta: Géresy-Léber János

Minden mozgásnak: életnek és mozgalomnak vannak akadályai. Ez a természet rendje. Semmi sem történhetik simán. A legcsiszoltabb golyó is surlódik a legfényesebb padlón. Ha eleven erő nem löki állandóan tovább, egyszer megáll.

Minél nagyobb felületű az élet, minél mélyebb és nagyobb terjedelmű a mozgalom, annál több és annál nagyobb az akadály. A kis mozgalom keveseket érint, a nagy mozgalomtól sokan várnak üdvöt. De sokan is átkozzák: támadják és gátolják, mert vagy a nyugalmu-
kat zavarja, vagy érdekeik ellen van.

Az élet, amelyet az Istentől kaptunk, nem kész valami. Nem befejezett egész. Nem teit edény. Az élet keret és lehetőség, amelyet nekünk kell megtölteni tartalommal. Változik tehát az élet és fejlődik. Igényei támadnak, vágyakat és szükségleteket érez. Ezeket az igényeket meg kell érteni és a vágyserlegeket meg kell tölni és a szükségleteket ki kell elégtetni. Aki ezt megteszi, — ha néha kissé talán későn és megfontoltan is, — az népének legnagyobb jótévője.

A haladás nem mindig öröm. Sokszor fájt, ha el kell hagynunk dolgokat, ha el kell válnunk a megszokott keretektől és kedves tájaktól. Haladnunk kell mégis, mert az élet törvénye a haladás. Aki megáll: meghal.

A fejlődés nem történik ingyen. Lemondásokba és áldozatokba kerül. Ezek a lemondások, ezek az áldozatok, amelyeket nehezen vállal az ember, sokszor talán nem is vállal — a fejlődésnek legfőbb akadályai.

Ilyen akadályai a gazdasági élet fejlődésének is vannak. Az a bizonyos egységes és egészséges európai gazdasági rend, amelyről már ismételtelen volt szó ennek a lapnak a hasábjain, szintén nem fog simán, zökkenő nélkül: lemondások és áldozatok vállalása nélkül megvalósulni.

Oda kell érte adni mindeneke előtt a nemzeti szuverenitás egy részét. Nem gondolkozhat, nem cselekedhet és nem gazdálkodhatik mindegyik állam a maga feje szerint. *Alá kell vetnie magát egy közösen kialakított akaratnak, és közös központi irányításnak.* Milyen nehéz szívvel fogják meghozni ezt az áldozatot az egyes államok. Milyen könnyezve, háborogva fognak lemondani felségjogaik egy részéről; ha egyáltalában lemondanak róla. Ha nem választják inkább egyesek a szép, de gögös, a népszerű, de káros ellenállást. — Ime az első akadály!

Arról már írtunk egyszer — ha jól emlékszünk, — hogy a háború utáni évtizedekben az állam legfőbb gondja a gazdasági önállóság megteremtése és megtartása volt a legteljesebb gazdasági önállóság által. Minden ország függetleníteni igyekezett magát másoktól. Ebben látta politikai mozgá szabadságának legfőbb biztosítékát. Erről a gazdasági önállóságról, még az erre való törekvésekről is, le kell mondaniok az egyes országoknak, ha a tervezett egységes európai gazdasági birodalom gondolata megvalósul. Áldozatul kell, hogy hozzák egyik legszentebb, legfellebbezhetetlen kincsünknek: a politikai mozgá szabadságnak egy részét is. Kérdés: hányan lesznek, akik ezt meghozzák. Es még nagyobb kérdés: hányan milyen lelkkel hozzák meg ezt az áldozatot?

Aki ismeri egy ország belpolitikai életét és

Kereskedők! Engrossárban!

Privát vevők!
Kávéházak — Éttermek!
Cukrászdák — Bodegák!

**Karácsonyra
a legolcsóbban**

beszerezheti szükségletét.

Mindenféle üveg-, porcellán-, lámpa-,
evőeszközök-, valódi alpakka és kro-
mozott, diszmű majolika árukban.

Minden vevő kap egy karácsonyi ajándékot

Komlós Testvéreknél

Nagyvárad, Hlatky Endre
(volt Zöldfa) utca 13. Telefon 13—72.

figyelemmel kíséri annak változatait: versen-
géseit és harcait az egymás mellett futó, vagy
egymás ellen törő gazdasági érdekek között, az
tudja igazán megítélni, mennyi tárgyalásba-
szóba, gondba, verejtékbe kerül egy-egy meg-
állapodás, egy-egy kompromisszum léteítése
a harcoló, érdekeiket féltő és védő felek kö-
zött. Pedig a tárgyaló feleket itt a gazdasági
érdekeken kívül semmi sem választja el egy-
mástól. Az élet minden más megnyilvánulása:
erzés, lélektudat, gondolkodásmód, nyelv, esz-
mény, történelem inkább összehozza, szinte
összefűzi őket. Ha mégis, ezek között is annyi
fáradtsággal, annyi nehézséggel és küzdéssel
jár a megértés, a megegyezés, hát akkor mi-
lyen nehéz-égekbe kerül ugyanez olyan né-
pek, olyan országok között, amelyeknek sem vér-
ségi, sem lelki kapocs nem fűz össze, sőt el-
lenkezőleg, amelyek a legtöbbször ellensége-
sen, féltékenyen, gyűlölettel eltelten állanak
szemben egymással.

A nemzetközi kereskedelmi tárgyalások
sokszor hónapokig, néha évekig is elhúzód-
nak. Pedig csak két nemzet áll egymással szem-
ben. Ezek is csak elhatárolt területen, a gaz-
dasági élet politikai érzékenységet alig érintő
igen kis részén. Milyen nehéz lesz, milyen sok-
káiig fog tartani a megegyezés, tehát tiz-tizenöt
állam között, amikor vámoknál, számoknál,
kontingenseknél többről is lesz szó.

Egymást gazdaságilag kiegészítő országok
között még csak fog menni a dolog valahogy
Előbb-utóbb mind a két fél be fogja látni, hogy
gazdaságilag nyer az egységben, tehát bele-
megy. Mit fognak azonban csinálni, hogy fog-
nak megegyezni egymással azok az országok,
amelyeknek gazdasági érdekei párhuzamosan
futnak. Amelyek mind a ketten ugyan arra a
legelőre pályáznak. Ha az egyik elfoglalja, a
másik kiszorul. Ha mind a ketten ráhajlítják
érdekeik jószágát — kevesebb legelő lévén —
ezek az érdekek nem híznak meg olyan kövér-
re, mint ahogy gazdáik szeretnék.

Ime mennyi nehézség, mennyi akadály
csak egy markolás után. Hát ha még más szem-
pontból, más irányból is vizsgáljuk a kérdést.

Nem azért soroltuk fel ezeket a nehézsége-
ket és akadályokat, mintha kétkednénk az
egységes európai gazdasági birodalom megva-
lósulásában, mintha nem óhajtanánk azt, ha-
nem azért, hogy megerősítsük a kishitűeket,
nehogy kétségbeessenek, ha lassan érik be ez
a változás és nehogy siránkozzanak, ha itt-ott,
ebben vagy abban a vonatkozásban ők is érez-
ni fogják az áldozat súlyát.

Az élet ára a szenvedés. Az édesanya is
fájdalommal szüli meg gyermekét. De meg-
szüli. Es örül utána, mert életet adott a világ-
nak.

**A vonatok érkezése és indulása
Nagyvárad állomáson**

— Érvényes 1940 december 15-től —

ERKEZÉS		Honnan:
óra perc		
0.03 szem.	519	Kolozsvár
2.02 gyors	509	Kolozsvár
4.01 gyors	510	Budapest Keleti pályaudvar
5.45 szem.	520	Budapest Keleti pályaudvar
6.10 szem.	1630	Békéscsaba-Kötegyán
6.20 szem.	547	Kolozsvár
6.38 mot.	7627	Kardó (csak hétköznap)
7.05 szem.	530	Püspökladány
7.28 mot.	8212	Vésztő
7.35 szem.	5720	Debrecen
7.39 szem.	1632-a	Kötegyán
8.19 szem.	2412	Ermihályfalva
9.30 mot.	7637	Kardó (csak vasár- és ünnepn.)
10.03 szem.	2432	Székelyhid
10.12 szem.	1632	Békéscsaba-Kötegyán
11.24 gyors	502	Budapest Keleti pályaudvar
11.38 szem.	5722	Debrecen
12.20 szem.	513	Kolozsvár
13.16 mot.	8214	Vésztő
14.00 mot.	7623	Püspök és Félix-fürdő-Kardó
15.25 szem.	512	Budapest Keleti pályaudvar
16.01 szem.	1634	Békéscsaba-Kötegyán
17.03 szem.	5714	Debrecen
19.06 gyors	501	Kolozsvár
20.15 vegy.	568	Püspökladány
20.49 szem.	1638	Békéscsaba-Kötegyán
21.00 mot.	7621	Kardó-Püspök és Félix-fürdő
21.34 szem.	5718	Debrecen
22.22 mot.	8218	Vésztő
22.35 szem.	2418	Ermihályfalva
23.08 szem.	548	Püspökladány

INDULÁS		
óra perc	Hová:	
0.20 szem.	548	Kolozsvár
1.00 szem.	519	Budapest Keleti pályaudvar
2.17 gyors	509	Budapest Keleti pályaudvar
2.57 szem.	8219	Vésztő
3.40 vegy.	569	Püspökladány
4.16 gyors	510	Kolozsvár
4.30 szem.	5717	Debrecen
4.40 szem.	1637	Békéscsaba-Kötegyán
5.10 mot.	7620	Püspök és Félix-fürdő-Kardó (csak hétköznap)
6.25 szem.	520	Kolozsvár
6.45 szem.	547	Püspökladány-Budapest ny.
7.40 mot.	8217	Vésztő
8.10 mot.	7632	Kardó (csak vasár és ünnepn.)
9.27 szem.	5727	Debrecen
10.04 szem.	2427	Ermihályfalva
10.38 szem.	1635	Kötegyán-Békéscsaba
11.40 gyors	502	Kolozsvár
12.35 szem.	513	Budapest Keleti pályaudvar
12.40 mot.	7624	Kardó-Püspök és Félix-fürdő
13.28 szem.	2413	Ermihályfalva
13.40 szem.	1635-a	Kötegyán
14.12 szem.	5713	Debrecen
15.22 mot.	8215	Vésztő
15.40 szem.	512	Kolozsvár
15.42 szem.	1633	Kötegyán-Békéscsaba
15.44 szem.	533	Püspökladány
17.17 szem.	2411	Székelyhid
18.40 szem.	1631	Kötegyán-Békéscsaba
19.20 gyors	501	Budapest Keleti pályaudvar
19.30 szem.	5721	Debrecen
19.35 mot.	7628	Püspök és Félix-fürdő-Kardó

Karácsonyra vásároljon ajándékot

Farkas István
manikűr készletek
kőlniviz kazetták
fésű garnitúrák
! „APOLLO” drogériájában
Rákóczi-ut 7/b.

**Fokozódik az olaszok ellenállása
Észak-Afrikában**

Rómából jelentik (Stefani): A Marman-
sivatagban hét nap óta folyó harcra a *Popolo
di Roma* megállapítja, hogy ez a legnagyobb
csata, mely valaha Észak-Afrikában folyt. En-
nek a küzdelemnek az emlékét a történelem
nagy betűkkel fogja megörökíteni.

A *Giornale d'Italia* szerint az angolok 300
ezer embert vetettek itt az ütközetbe.

Egy kairói jelentés arról számol be, hogy
az angol utánpótlás előretolása és a löszere-
llás mind nehezebbé válik. Számítani kell ezért
az angol hadműveletek lassubbodására. Az ola-
szok ellenállása egyre fokozódik. (MTI.)

Húsz angol hajót sülyesztett el egy német
tengeralttjáró.

Berlinből jelentik (Német Távíráti Iroda):
A Führer Schütze korvetkapitányának a Vas-
kereszt lovagkeresztjét adományozta, mert ten-
geralttjárójával húsz hajót sülyesztett el
109.317 brutto regisztertonna tartalommal.

Ismeretlen repülőgépek bombákat dobtak
le Svájc felett.

Berlinből jelentik (Német Távíráti Iroda):
A svájci vezérkar közli, hogy 17-ére virradó éj-
jel idegen repülőgépek több bombát dobtak le
Basel felett. Gundelding közelében a Wehrpá-
lyaudvar környékén csapódtak le bombák. Lin-

zingenben is esett néhány bomba. Négy ember
életét veszítette, többen megsérültek. Az anya-
gi kár jelentékeny. A bombák eredetének meg-
állapítására vizsgálatot indítottak. (MTI.)

Egy angol hajó ismét megsértette
a biztonsági övezetet.

Berlinből jelentik (Német Távíráti Iroda):
A Panama-értekezleten megállapított páname-
rikai biztonsági övezeten belül egy angol cir-
káló közeledett a *Izarwald* német tehergőz-
höz és kísérletet tett a német hajó elfogására.
Az *Izarwald* kapitánya elsüllyesztette hajóját.

Nagy ütközet fejlődött ki az albán
fronton.

Belgrádból jelentik (Bud. Tud.): A bel-
grádi lapoknak az albán frontról érkező jelenté-
sei szerint a harcok üteme a rossz időjárás el-
lenére sem lanyhult. A görögök hétfőn ismét az
egész fronton támadást kíséreltek meg, mire
az olaszok ellentámadással válaszoltak. Na-
gyobb ütközet fejlődött ki Podgradec körül.

**Kommunista szervezkedést
lepleztek le Bukarestben**

Bukarestből jelentik (MTI): A bukaresti
rendőrség újabb kommunista bandát leplezett
le Bukarestben és annak valamennyi tagját si-
került ártalmatlanná tenni. A megtartott ház-
kutatások alkalmával nagymennyiségű röpíra-
tot, propagandafüzetet találtak és megállapí-
tották, hogy a kommunisták december 13-ára
nagyobb szabású vörös felvonulást terveztek.
Ez a terv azonban nem sikerült.

**Karácsonyra jót — olcsón
PETROVICS CSOKOLADÉ**

gyár fióküzleteiben vásárolhat
Teleki utca 26—28. - Rákóczi-ut 6. - BOULEVARD cukorkaüzlet, Rákóczi-ut 1.

Karácsonyi ajándékot küld a Szentatya a hadifoglyoknak

Vatikánvárosból jelentik: (Stefani.) A Szentatya a karácsonyi ünnepek alkalmából a hadifoglyoknak ajándékot küld. A pápa kezdeményezését a nunciások és apostoli kiküldöttek hajtják végre az illetékes kormányok közreműködésével. (MTI)

A Karácsony és újév előtti napon nem lesz hústalan nap

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A földművelésügyi miniszter, tekintettel a karácsonyi és újévi ünnepekre, december 24. és 31. napjaira felfüggesztette a hús kiszolgáltatási tilalmát. Az erről szóló rendelet a Budapesti Közióny szerdai számában jelenik meg.

Felhívás a tanítókhoz!

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Magyar királyi vallás- és közoktatásügyi miniszter felhívja a visszacsatolt erdélyi és keletmagyarországi részeken működő tanítókat, hogy ha a karácsonyi szünidőben állomáshelyüket elnagyják, pontos lakcímüket az iskola igazgatójával, vagy a postahivatallal közöljék, esetleg értesítés továbbítása céljából saját érdekükben.

Szőlősgazdák figyelmébe!

Huszonegy órán belül be kell jelenteni a rézgálic-igényléseket

Nagyvárad. Saját tud. A hegybírói hivatal lapunk útján ismételtén felhívja a nagyváradi szőlősgazdák figyelmét, hogy 24 órán belül jelenjenek meg a hegybírói hivatalban jövő évi rézgálic-igénylésük bejelentésére. Az 1272 nagyváradi szőlősgazda közül eddig mindössze 453 jelentkezett annak ellenére, hogy azok nem fognak rézgálicot kapni, akik igényüket be nem jelentették. A hegybírói hivatalban délelőtt 8-tól 2-ig vannak a hivatalos órák.

Új útvonal épül Berettyó-ujfalutól Nagyváradon át

Csütörtökön lesz a helyszíni szemle a városon áthaladó útvonal megállapítására.

Nagyvárad. Saját tud. A kereskedelmi minisztérium december 21-én közigazgatási bejárást tart Nagyváradon a Berettyóújfalu—Nagyvárad között építendő és a városon keresztül haladó új út vonalának kijelölése céljából.

Néhány nappal ezelőtt dr. Soós István polgármester elnöklésével dr. Hlatky Endre főispán bevonásával a kereskedelmi minisztériumból egy bizottság tárgyalta a városon keresztül vezető kijelölendő útvonalat. Három terv merült fel:

1. A püspöki úton keresztül — Sztaroveczky-utca—Köröspart—Velence.
2. Széles-utcai híd—Vitéz-utca—Rhédey-kert—Velencei állomás.
3. Temető-utca—Széles-utca—Schlauch-tér—Rákóczy-út—Sztaroveczky-utca—Köröspart—Velence.

Az új út Biharpüspökittől délre haladna és nem északra, mint a régi.

Dr. Soós István polgármester esütörtök délutánra mérnökökből álló szakbizottságot hívott össze, amikor helyszíni szemlét tartanak és javaslatot tesznek az útvonalra vonatkozólag.

Időjárás

Északkeleti szél. Száraz idő. A hideg tovább tart.

Belga kristály üvegcsillárokat, alpakka evőeszközöket legolcsóbban — Herendi és Zsolnay-féle porcellán árut a legnagyobb választékban, a Tordai népművészeti kerámiák Magyarországi főbizományosánál:

TOMPA FERENC

Rákóczi ut 5 szám alatti üzletében szeresheti be.

Egyedüli keresztény kereskedő ebben a szakmában Nagyváradon!

Hóman Bálint miniszter Szófiába is ellátogat

Münchenből jelentik (MTI): Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter felesége és fia kíséretében hétfőn reggel Berlinből jöve, Münchenbe érkezett, ahol Fiehler müncheni polgármester üdvözölte. A délelőtti folyamán a miniszter és kísérete körsetét tett a városban, majd megtekintette a német művészetek házában rendezett nagyarányú kiállítást. Utána látogatást tett a müncheni magyar intézetben. Délben a „Vier Jahreszeiten“ szállóban a Német-Magyar Társaság szűkkörű ebédet adott a miniszter tiszteletére. Délután Hóman Bálint megtekintette a müncheni „Barna Ház“-at.

Délután öt órakor Siebert bajor miniszter tén láta vendégül a minisztert és kíséretét. Este 8 órakor a művészetek házában a Német-Magyar Társaság műsoros estét rendezett tiszteletére.

Rómából jelentik (MTI): A *Giornale d'Italia* szófiai tudósítója szerint Hóman Bálint magyar vallás- és közoktatásügyi miniszter e hó végén Szófiába utazik. A látogatást még bensőségebbé teszi az amugy is igen barátságos magyar-bolgár kapcsolatokat és különösképpen előmozdítja a magyar-bolgár kulturális közeledést.

Tagadják bűnösségüket a nyilas vádlottak

Budapestről jelentik (MOT.) A törvényszék ma délelőtti folytatta Wirth Károly és társai bűnyügyének főtárgyalását.

Elsőnek Vörös Miklós Ganz-gyári géplakatos hallgatták ki. Tagadta bűnösségét és azt állította, hogy vallomását a rendőrségen kényszer hatása alatt tette. A Szűcs-féle vendéglőben, ahol egy alkalommal Wirthék is jelen voltak, hallotta, hogy Hubai miatt tüntető felvonulást kellene rendezni. Nem igaz, hogy kézi gránátot tartalmazó csomagot bíztak rá. Ezt azért vallotta a rendőrségen, hogy hamarabb szabaduljon.

Gogolyán András fegyházőr szintén ártatlannak mondta magát. Jelen volt egy értekezleten, ahol csupán arról beszéltek, hogy Szálasi számára testőrséget kellene alakítani. Az értekezleten felvetették ugyan Szálasi erőszakos kiszabadításának tervét, de Wirth leintette őket.

Az elnök erre elébe tárta rendőrségi vallomását, amely úgy szólt, hogy Wirth kijelentette: a kormányzót őrizetbe kell helyezni és kényszeríteni, hogy Szálasi nevezze ki miniszterelnökké. Gogolyán ezt a vallomását visszavonta és azt állította, hogy azért tette a rendőrségen, mert ott bántalmazták.

Különös határincidens a magyar-román határon

Marosvásárhely, december 17. Nyárádtó határmenti község közelében különös határincidens volt. Egyik éjszaka román határőrök kiszedték a határjelző cölöpöket és azokat mélyen magyar területen helyezték el újra. Másnap a magyarok észrevették a csinyt és visszahelyezték a cölöpöket. A határincidens ezzel el is intéződött. Most érkezett hír szerint a cölöpát helyezés háttere az, hogy a román határőrök, nyilván ellenszolgáltatás fejében, azért helyezték el a határcölöpöket, hogy a román területen élő román kettős birtokosok földje teljes egészében román területre kerüljön és ne kelljen határátlépési igazolványt váltaniok, ha magyar területen lévő földjükbe akarnak menni.

Háromszáz eltávozott román házat vették zár alá a magyar hatóságok.

Marosvásárhely, december 17. Az eltávozott román tisztviselők háziingatlanai közül eddig 300 házat vettek zár alá a magyar hatóságok.

Narancs, mandarin, maróni

és összes déligyümölcsök
angró árban kaphatók

Fructus cégnél
Hlatky Endre utca 8

miután valamennyiről kiderült, hogy mostani tulajdonosuk törvénytelen uton jutott hozzá. A legtöbb tisztviselő, akinek házat zár alá vették, a pénzügyigazgatóság kötelékébe tartozott, mert azok követték el a legtöbb visszaélést és zsarolást a védtelen magyar adózókkal szemben.

CSENDES ÉVFORDULÓ. Nagyvárad. Saját tud. December 15-én csendes jubileumot ünnepelt a város tisztviselői kara. Bornemíssa Zoltán, az íktató hivatal vezetője tisztviselői munkásságának 25-ik évfordulójához érkezett el. Bornemíssa Zoltán, aki általános szeretetnek és közbecsülésnek örvend, egy negyed évszázaddal ezelőtt a világháború alatt lépett a város szolgálatába. A román megszállás alatt 10 évig a levéltárban dolgozott, Szorgalma és kitartása révén felelősesei bizalmát, lelkiismeretességét és udvarias magatartása révén pedig a közönség szeretetét érdemelte ki. Az évforduló alkalmával tisztviselőtársain kívül jóbarátai és ismerősei számosan keresték fel szerencsekívánataikkal.

Teleki Pál miniszterelnök nagy beszédet mondott a MEP tanácsülésén

A Magyar Élet Pártja Országos Tanácsa hétfőn délben a Nemzeti Lovarda helyiségében értekezletet tartott, melyen a megyei szervezetek vezetői vettek részt. Több mint ezren jelentek meg a nagygyűlésen, melyet feltizenkötökör nyitott meg Lukács Béla országos elnök, gróf Teleki Pál miniszterelnök, pártvezér és a kormány tagjai jelenlétében. Bejelentette, hogy gróf Csáky István külügyminiszter és Radócsay László igazságügyminiszter betegségek miatt nem jelenhettek meg.

Cs. Darab József, a MEP vidéki szervezeteinek nevében üdvözölte a miniszterelnököt és határozati javaslatot terjesztett be. Azután a miniszterelnök emelkedett szólásra és általános érdeklődés közepette hosszú és végig nagy ér-

deklációval kísért beszédében kitért valamennyi fontos belső kérdésre. Ezután megemlítette, hogy az ülésen Csáky külügyminiszternek is fel kellett volna szólnia, betegsége miatt azonban nem jelenhetett meg. Ezért helyette ő szól néhány szót a magyar külpolitikáról.

— A háromhatalmi egyezményhez való csatlakozásunk — mondotta — újabb bizonyosságtétel volt törhetetlen tengelybarátságunk mellett. A jugoszláv-magyar baráti szerződés viszont a két nép őszinte érzelmeinek megnyilvánulása.

A miniszterelnök nagy tetszéssel fogadott beszéde után Antal István államtitkár szólalt fel, majd Lukács Béla országos elnök zárta be az ülést. (MOT.)

A törvény nevében...

A zsidótörvény 10-ik szakasza a következő előírásokat tartalmazza:

Zsidó nem lehet időszaki lap felelős szerkesztője, kiadója, főszerkesztője, vagy bármily névvel megjelölt, olyan munkatársa, aki a lap szellemi irányát megszabja, vagy a lap szerkesztésében egyébként irányító befolyást gyakorol.

Ugyanez a szakasz előírja, hogy ezt a rendelkezést alkalmazni kell a kivételezett zsidókra is, tehát olyan tűzharcosokra, vagy az 1914—1918. évi háborúban hadifogságot szenvedettekre is, akik sebesülési érem viselésére jogosultak és az ellenség előtti tanúsított vitéz magatartásukért legalább egy ízben kitüntetésben részesültek, valamint azokra a hadirokkantokra is, akik az ellenség előtti tanúsított vitéz magatartásukért legalább egy ízben kitüntetésben részesültek...

Csak azokra az időszaki lapokra nem lehet alkalmazni a fenti rendelkezést, amelyek kizárólagosan izraelita hitfelekezeti, zsidó művelődési, gazdasági vagy más zsidó társadalmi célokat szolgálnak és ezt a jellegüket a lap címében (alcímében) határozottan feltüntetik.

Mi azt a lapot, amely városunk nevét használja — cím gyanánt, mindig izraelita közlönynek tekintettük, de maga a lap mindig kétségbeesetten rugópálózott e megállapítás ellen, sőt bizonyos vonatkozásokban igényezett magyar felhivatalosnak is feltüntetni magát. A zsidó rabbi dícsérte mellett kijut benne a magasztalásból a református egyházi férfiak és a katolikus kanonokok is s a helyi magyar élőköléségek hivatalbavonulását talán egy fokkal még melegebben is üdvözli, mint a zsidó hitközségi elnöki székhelyfoglalásokat...

Az említett lap tehát úgy finom vegyes tartalmánál, mint pedig szerkesztőségének keresztény elemekkel való enyhe felhigítására kerülni igyekszik az izraelita hitfelekezeti jelleg látszatát, amire egyébként sem a lap címében, sem annak alcímében nincs utalás, ha csak a Nagyvárad szót nem tekintjük annak. Mindebből tehát arra lehet következtetni, hogy a lap nem tart igényt a zsidótörvény 10-ik szakaszának fenti ismertetett kivételezésére. Más szóval ennek a lapnak felelős szerkesztője, kiadója, főszerkesztője vagy bármily névvel megjelölt olyan munkatársa, aki a lap szellemi irányát megszabja, vagy a lap szerkesztésében irányító befolyást gyakorol, — nem lehet zsidó.

Ezzel szemben nevezett lap kiadója, tulajdonosa, tényleges főszerkesztője még mindig zsidó, a lap szellemi irányát még mindig zsidó szabja meg s a lap szerkesztésében egyébként is egyedül zsidó gyakorol irányító befolyást.

Nem is titkolja ezt az erdélyrészi magyar lapok igazgatóinak értekezletén

nemrégiben ez a zsidó vett részt az említett „finom vegyes” lap képviseletében Kolozsváron. A lap nevében ő tárgyalt, jelentkezik és végez közbenjárásokat. A hatóságoknál ő tiszteleg... ah ezek a tisztelgések, ezek különösen meghatóak. Az egyik vezető férfinak a magas képzettségét, a másiknak a markáns profilját, a harmadiknak a jólszabott ruháját dícséri meg és mindegyikről, az összes főnököktől és főnökhelyettesektől fényképet és életrajzi adatokat kér vagy ő maga személyesen, vagy pedig fullajtárjai útján. És mikor már e hízelgések záporával elandaltítottnak érzi a zsidó áfium ellen esetleg kellőképpen be nem oltott előkelőséget, akkor végső csapásként átnyújtja neki nemrég sajtó alá rendezett parlamenti beszédeinek gyűjteményét, hadd lássa az anyaországból frissen idekerült hivatali vezető, hogy milyen nagy ember és mennyi harcot vívte meg harcolt, elszánt „magyar” ez a zsidó.

Nyilván így akarja átvészeltetni a második zsidótörvény uralmának veszedelmes korszakát a harmadik zsidótörvény életbeléptetéséig, amelyről a román elnyomatás alatt szerzett „érdemeiért”, a kisebbségi magyar közönségben vállalt szerepeiért és „szenvédéseikért” olyan kivételezéseket vár, hogy azok erejénél fogva ismét odabiggyeszthessen nevé a főszerkesztői rubrikába.

Hogy a harmadik zsidótörvény megszerzi-e neki ezt a minden keresztény magyar ember számára háborzongató lehetőséget, azt nem tudhatjuk ebben a pillanatban. De hogy a jelenleg érvényben lévő második zsidótörvénynek haladéktalanul érvényt kell szerezni, az minden törvénytisztelő magyar ember előtt világos.

Mert eleget rombolt; eleget írt és beszélt szöges ellentétben a magyarság érdekében, többek között szembehelyezkedve azzal a hivatalos magyar politikai vonatkozással, amely felszabadulásunkat meghozta; eleget terjesztette a zsidóság bomlasztó szellemét és eleget buzgólkodott a keresztény magyarság félrevezetésén ahhoz, hogy végre kivégyék a kezéből az eszmeterjesztésnek ezt a — sajnos, magyar kezekbe is még mindig eljutó — veszedelmes eszközét. (j. b.)

Játék és sportcikk, „Karácsonyi és újévi ajándék tárgyak” legolcsóbban beszerezhetők

HAVRANEK cégnél

Nagyvárad, Rákóczi-út 12. sz.

Karácsonyi szünet a római katolikus iskolákban

A szünetre vonatkozólag intézkedés történt a középiskolákban

A nagyvárad Római katolikus Egyházmegyei Főhatóság ezúton is tudomására hozza a főhatósága alá tartozó valamennyi bármilyen típusú római katolikus iskola igazgatóságának, hogy a folyó tanévben a karácsonyi szünet december 22-től január 6-ig tart.

Ezzel kapcsolatban közöljük, hogy a nagyvárad középiskolákban is megtörtént az intézkedés a vakációra vonatkozólag.

Nagyvárad Agrár Takarékpénztár R. T.

Rákóczi út 6. sz.

Alaptőke és tartalékok: 1,336.200 pengő.

Foglalkozik a banküzlet minden ágával. — Leszámítol váltókat, folyósít kölcsönöket jelzálogi és árufedezetre

Elfogad betéteket előnyös kamatozásra

Fiókkintézet: Nagyszalontán

Nagyszalontai áruaktárába beraktároz és kölcsönt nyújt terményekre és árukra!

A Kereskedelmi Szakiskolai Tanárok Országos Egyesületének közgyűlése Nagyváradon

Nagyvárad. Saját tud. A Kereskedelmi Szakiskolai Tanárok Országos Egyesülete tegnap tartotta meg 47-ik évi rendes közgyűlését. A közoktatásügyi miniszter képviseletében Hlatky Endre dr városi főispán jelent meg, aki Hóman Bálint kultuszminiszter üdvözlését tolmácsolta. A város megbízásából Gyapay László polgármesterhelyettes mondott beszédet. A közgyűlés tárgysorozatát Margócsy Emil társelnök, tankerületi főigazgató nyitotta meg, majd Kontor János dr alelnök üdvözölte az anyaországhoz visszatért testvéreket. Dr Tárcazy Károly munkácsi igazgató a felvidéki kar nevében üdvözölte az erdélyrésziakat. A keletmagyarországi és erdélyrészi kereskedelmi szakiskolai tanárok nevében Vaska Dezső kolozsvári igazgató köszöntö meg az üdvözlést és fogadalmat tett, hogy az egyesülethez csatlakozott tanárok soha meg nem szűnnek munkálkodni azért, hogy mindazok hazatérhessenek, akik hozzánk tartoznak. Kiss János titkár az évi jelentést olvasta fel és beszámolt arról, hogy a Budapestén építendő tanárok háza a legjobb úton halad a megvalósulás felé, a telket már megvették és a közeljövőben megkezdik a 100 személy befogadására alkalmas bentlakásos intézet építését a tanárok fiainak és leányainak részére.

A közgyűlés elhatározta, hogy a választmányi tagok számát 80-ra emeli fel, hogy valamennyi erdélyrészi iskolai központ is képviselve legyen a választmányban. A határozat alapján megejtették a választást.

Kilencszázkiló cukrot osztanak ki a szegények, terhes és szoptató-anyák között

Nagyvárad. Saját tud. Kedden a minisztériumból 9000 kgr. cukor érkezett a városházára. A cukrot rendeltetése szerint terhes és szoptató anyák és többgyermekes családok között ingyen fogják szétosztani, még a karácsonyi ünnepek előtt, a Zöld Kereszt szervezet segítségével. Minden család 1 kgr. cukrot kap.

Dr. Soós István polgármester felkéri a város lakosságát, hogy a cukorért senki se jelentkezzen. A városházán megvan a kimutatás és eszerint a nyilvántartás szerint állítják ki az utalványokat, amelyet azután a Hangya-szövetkezetnél kell beváltani.

Megérkeztek a nagyvárad piacra a zúsmarás csiki karácsonyifák

Nagyvárad. Saját tud. Közeledik a karácsony s mint a karácsony hírnöke, a zúsmarás csiki fenyők első szállítmánya — 150 darab fa — megérkezett a várad piacra. Még ott fehérlik a két nappal ezelőtt kivágott fenyőgallyakon a csiki hó... Mint értesültünk, az állomáson kirakodásra vár egy másik vagon fenyőfa is, tehát alaptalan volt a közönség aggodalma: mégis lesz karácsonyfa a várad piacra, ha nem is olyan sok, mint máskor. A csikiak panaszkodnak a nehéz szállítási viszonyokra, hiszen többszáz kilométer utat kellett megtennie a fának gépkocsin, vonaton, hogy ideérhessenek. Ezért aztán drága is a karácsonyfa; egy egész kicsi fáért 2 pengőt s közepes nagyságúért 3-4 pengőt kérnek.

Karácsonyra

BIRÓ BONBONOK

kimérve és diszdobozokban.
Friss szaloncukorka
Nagyvárad, Nagy Sándor utca 4. szám.

Hirdetmény

Nagyvárad thj. város polgármestere Ad. 3173 —1940. Kat. közg. szám alatt az alábbi hirdetményt adta ki:

A folyó évi november havában megtartott sorozás alkalmával katonai szolgálatra alkalmasoknak talált következő újoncok részére a behívójegy nem volt kézbesíthető és pedig Gelence községben 1919. évben született Berzsán Miklós (anyja Nagy Anna Mária), Nagyváradon 1919. évben született Buda Gábor (anyja: Beke Julianna), Feketegyarmaton 1919. évben született Gelény Sándor (anyja Puskás Erzsébet), Bunyaszekszárdon 1919. évben született Győri István (anyja: Végi Zsuzsanna), Székelyderzs községben 1919. évben született Dodó Mihály (anyja Berke Amália), Buziáson 1919. évben született Huboff Ferenc (anyja Paracs Mária), Nagyváradon 1919. évben született Kis László (anyja Kis Rozália), Nagykárolyban 1919. évben született Klein László (anyja Ritter Róza), Páván 1919. évben született Porkolab Dezső (anyja: Bene Teréz), Jope községben 1919. évben született Perl Salamon (anyja: Perl Gizella), Nagyváradon 1919. évben született Stein Miksa (anyja: Lukacs Ernelka), Temesváron 1919. évben született Sala László (anyja: Belán Regina), Mezőhaj községben 1919. évben született Pócsi Sándor (anyja: Kovács Zsuzsanna és Aradon 1919. évben született Zódor Ferenc (anyja: Holló Teréz).

Felhívom most nevezett újoncokat, vagy ha Nagyvárad városából más községbe költöztek, a legközelebbi hozzátartozóikat, hogy folyó évi december hó 20-án délelőtt 9 órától délután 2 óráig a városi katonai ügyosztálynál (városháza II. emelet 26. számú szobában) okvetlenül jelentkezzenek, mert aki a jelentkezést elmulasztja, a honvédelemről szóló törvény értelmében szigorú büntetésben fog részesülni.

Nagyvárad, 1940. december 16.

Dr. Gyapay, s. k., h. polgármester

„Z”

KORONA Filmszínház.

Telefon: 13-51.

A korbácsos ember („Z” A fekete lovas II. része)

Előadások d. u. 5, 7 és 9 órákor kezdődnek.

Ideiglenes magyar állampolgársági bizonyítványt állítanak ki a nagyvárad városházán a katonai jelentkezésekhez

Nagyvárad. Saját tud. A városi katonai ügyosztálynál a hivatalos rendelkezések értelmében most folyik a tartalékos tisztek igazoltatása. Az igazolásokat magyar állampolgársági bizonyítvány bemutatására is szükség van, amelynek kiadására azonban a város közigazgatási hivatala jelenleg nincs felhatalmazva.

Megkérdeztük dr. Varga László közigazgatási tanácsnokot az egymással ellentétben

álló törvényes rendelkezésekre vonatkozólag, akitől azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a közigazgatási ügyosztály ideiglenes igazolványokat bocsát ki, amit a katonai ügyosztály törvényes erejűnek ismer el.

Ilyen igazolást csak azok a volt román állampolgársággal bíró tartalékos tisztek kapnak, akik a bécsi döntés előtt is a visszacsatolt területeken állandó lakhellyel bírtak.

Véres terrorral üldözi a román „sziguranca” a magyarokat

Lázassal újabb betonerdítványokat építenek a románok

Román katonák rémuralma a határvidéken

Désről jelentik: Szolnok-Doboka-megye területére több megyesi és sármási menekült család érkezett, akik borzalmas képeket festenek a román uralom alatt maradt erdélyi magyarok üldözéséről. Medgyesen legutóbb Pápay Jenő és Kiss Gyula nevű jómódu polgárokat hurcolták a „sziguranciára”, ahol véresre verték őket. Surányi, Cítrom s más polgárokat hasonló sors ért. Félig holtan vitték őket haza.

Sármásról mintegy 300 magyar menekült el, nem bírva tovább a terrort. Egy Pápai nevű kereskedőnek egyszerűen elvették az üzletét. A katonák bemennek a házakba és minden kenyeret „elkoboznak”. Karl birtokosnak 23 disznóját vitték el. „Bont” kapott értékük. A vidék tele van katonákkal, akik lázasan betonerdítvényeket építenek. A rengeteg katona a családokat saját házából kiparancsolja, hogy helyük legyen. A 300 menekült semmi értéket nem hozhatott magával.

Tömegesen szöknek át Magyarországra a román katonák. — Bántalmazzák és kínozzák a magyarokat.

Marosvásárhelyről jelentik: A csiki- és háromszék-megyei határszakaszról érkezett jelentések szerint ismét több román katonaszökevény lépte át a magyar határt és kérte, hogy magyar földön telepedhessenek meg. A katonák, akik között románok, magyarok és németek voltak, teljes fegyverzettel jöttek át és emondták, hogy az utóbbi időben rettenetes bánásmódban volt részük, szolgálati helyükön aig kaptak enni. A magyar menekültek elmondták, hogy a román területen állandóan bántalmazzák és kínozzák a magyarokat és azzal fenyegetik őket, hogy semmi keresnivalójuk sincs Romániában. A határvonalon egyébként

Legszébb, legolcsóbb fényképek

RONA fényképésznél
Nagyvárad, Telek-utca 4.

napról-napra jelentkeznek román katonák és tisztviselők is a magyar hatóságoknál.

Egyoldalú román intézkedés a határ átlépésére.

Bukarest, december 16. (MTI.) Szében vármegye prefektusi hivatala a következő hivatalos közleményt tette közzé a lapokban:

— Az érdekeltek tudomására hozzák, hogy az átadott Erdélybe és Erdélyből való be-, illetve kiutazás szabályozása kérdésében megállapodás (?) jött létre a magyar-román bizottság között és ennek megfelelően a következő ideiglenes rendelkezés történt:

— 1. Legfeljebb hat napi érvényű bíró határátlépési igazolvány adandó ki azoknak a menekült románoknak, akiknek halaszthatatlan

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

elintézendő ügyei vannak az átadott területen. Ezeket az ideiglenes határátlépési igazolványokat az illetékes rendőrhatalóság állítja ki.

— 2. Azoknak az elmenekült magyaroknak, akiknek országunkban elintézendő családi vagy vagyoni ügyei vannak, a magyar hatóságok állítják ki a határátlépési igazolványt, amelyet azonban láttamoztatni kell a kotozvári román konzulátussal.

— 3. A bútorokat szállító tehergépkocsik ötven méternyire átléphetik a határt, hogy rakományuk kirakható legyen. Az első pontban említett határátlépési igazolványt a Szében megye területén letelepedett, román menekültek számára a nagyszabeni rendőrkapitányság állítja ki.

Ezzel szemben magyar részből megállapítják, hogy ilyen megállapodásról nem tudnak.

HIRE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD, SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5.

ELŐFIZETESI ARAK: Egész évre 30 P, félévre
 15 P, egy óra 2.50 Pengő
 Egyes szám ára 10 fillér
Telefon: 12-27.
 Postatakarépenztári csekk számlánk
 száma: 72.301.

**HLATKY ENDRE SZERDÁN TÉR VISZ-
 SZA A FŐVÁROSBÓL.** Nagyvárad, Saját tud.
 Hlatky Endre városi főispán, mint megírtuk,
 vasárnap este Budapestre utazott. Hétfőn részt-
 vett a MEP értekezleten, a keddi nap folyamán
 pedig a belügyminisztériumban folytatott meg-
 beszéleteket. A főispán szerdán tér vissza Nagy-
 váradra.

**Erdélyi újságírók a Magyar Újságírók Egye-
 sületének vezetőségében.** Megírtuk, hogy a Ma-
 gyar Újságírók Egyesülete, amely tudvalevőleg
 az Országos Magyar Sajtókamara társadalmi
 szerve, tisztújító közgyűlést tartott, amelynek so-
 rán dr. P. Á. Árpádot, a Magyar Lapok főszer-
 kesztőjét alelnökké választották. A tisztújításon
 még több erdélyi újságíró is bejutott az Egye-
 sület vezetőségébe. Így Árvay Árpád képviselő,
 a Magyar Lapok belső munkatársa az elnöki ta-
 nács, Nyírő József az elnöki tanács, Gyalla-
 y Domokos, Végh József és Olajos Domokos
 pedig a választmány tagjai lettek.

Első keresztény játékúzet

D'OR Rákóczi-ut 18

Felhívás. A nagyváradai cipésziparosok szak-
 osztálya felhívja a figyelmét azoknak a nagyvá-
 radai keresztény magyar kisiparosoknak, akik az
 Erdélyi Szociális Bizottság által kibocsátott cipé-
 s munkálatokból részt kívánnak venni, jelent-
 kezenek Kovács Elek cipész iparosnál (Mezey
 Mihály utca 10-a) folyó hó 21-ig bezárólag. Tisz-
 telettel a cipészek szakosztálya.

Apollóban ma: DEANNA DURBIN

**KÉT ÉV ALATT 5400 ZSIDÓ VANDOR-
 ROLT KI OLASZORSZÁGBÓL.** Az olasz rend-
 őrség közlése szerint az 1938-tól 1940 június hó
 30-ig önként és véglegesen kivándorolt zsidók
 száma 5424. Olaszországból — mint illetékes
 helyről hangsúlyozzák — még mindig folya-
 matban van a zsidók eltávolítása.

Szétrombolt a hógörgeteg egy falut, Genéből
 jelentik: (NTI) Vichyből származó jelentések
 szerint a savoyai Villardot egy hógörgeteg nagy
 részben szétrombolta. A leszakadó lőtörmégek
 12 házat elpusztítottak. (MTI)

Rumpf Béla fodrászmester halála. A nagy-
 váradai keresztény iparosságát nagy veszteség ér-
 te: az egyik leggerincesebb, tevékeny fodrász-
 mester, Rumpf Béla halt meg hétfőn, hosszas
 szenvedés után, életének 56. évében. Halálát a
 fodrásziparosságon és közvetlen családtagjain
 kívül unokaöccse Reibel Mihály esperesplébá-
 nános, országgyűlési képviselő is gyászolja. —
 Rumpf Béla temetése szerdán délután fél 4 óra-
 kor lesz a Haller kápolnából.

— Jól akar mulatni???
Jöjön a Törekvés-hába!

Temetések. Özv. Czibula Mihályné Tóth
 Mária 86 éves korában meghalt. Temetése szer-
 dán délután 2 órakor lesz a Steinberger kápol-
 nából — Rumpf Béla fodrásziparos 56 éves
 korában meghalt. Temetése szerdán fél 4 óra-
 kor lesz a Haller kápolnából. (Erdélyi „Concor-
 dia”)

Hanyagság okozta a székelyhídi tüzet, Saját
 tud. Lapunk tegnapi számában beszámoltunk ar-
 ró, hogy vasárnap kora hajnalban a hadiüzem-
 mé nyilvánított székelyhídi papírlémezgyárban
 tűz pusztított. A kár közvetlen okaként a tűz-
 rontást megelőzőleg a 80.000 pengőt. A csendőrség
 a tűz keletkezésének kiderítésére szigorú nyom-
 zást indított s már is megállapítást nyert, hogy
 a gyár építkezése és berendezése a korszerű tü-
 zrendészeti követelményeknek nem felelt meg s
 ezért gyakran voltak már az üzemből kisebb
 tüzesetek. Nemcsak a gyár vezetőségének, hanem
 a román uralom alatti hanyag és lelkiismeretlen
 iparfelügyeletnek tulajdonítható, hogy ezt a ha-
 diipari szempontból is fontos gyárat így elha-
 nyagolták. Remélhető, hogy az ujjáépítéssel meg-
 fognak szünni ezek az állapotok.

ORVOSI HIR Dr. kaali Nagy Gizella fog-
 orvos, Hitler-utca 15., földszint 1. rendelését
 megkezdte. Rendel. hétköznaponként délután
 1/26-tól 1/28-ig.

Apollóban ma: DEANNA DURBIN

Országzászló avatások. Gyergyótölgyes. Saját
 tud. Népes küldöttségek jelenlétében avatták fel
 Gyergyótölgyes ereklyezáslóját, amelyet vitéz
 Tölgyessy Péter tábornok, vitéz dr. Csathó Béla
 államrendőrségi főtanácsos és dr. Csathó Endre
 kir. járásbíró ajándékoztak. Az avatóbeszédet dr.
 Sándor László ny. kir. főkapitány mondta. A
 háromszékmegei Esztelnek községében is most
 zajlott le az országzászlóavatás. Dr. Sacsay Jó-
 zsef és neje ajándékozta fényes ünnepség
 keretében Fekete János főesperes avatta fel. Be-
 szédet mondott még Péter Imre esztelneki plébá-
 nos, Köntzy Mária tanítónő és Nagy Ödön tanító.

Engedélvezett ÖNGYUJTÓK
Haslinger ékszerésznél Rákóczi-út 8. sz.

**Százezer pengőre van szükség a csíksomlyói
 ősi kegytemplom földrengés kárának helyrehoza-
 talára.** Csíkszereda. Saját tud. Annakidején be-
 számoltunk arról, hogy a november 10-én Romá-
 niában észlelt földrengés utóregései súlyosan
 megrongálták a csíksomlyói ősrégi kegytemplom-
 mot. Az ötszázéves hatalmas kéttornyú templom
 mennyezete végigrepedt, az egyik torony elvált
 a tőrszépülettől. A mennyezet megrepedése legsu-
 lyosabb a kóruson, az orgona fölött és minden
 percben beomlással fenyeget. A vakolat hulladé-
 kok a milliós költséggel, ezelőtt tíz évvel felépi-
 tett híres orgonát is elnémitették: a sipok el-
 tömődtek, úgy hogy az is általános javításra
 szorul. A kár összeírás szerint mintegy százezer
 pengő az az összeg, amelyre szükség van a kár
 helyrehozatalára. A ferences atyák remélik, hogy
 ezt az összeget tavaszra elő tudják teremteni és
 az általános restaurálást meg lehet kezdeni. Szá-
 mitanak egyházmegyei és kormány támogatásra
 is, a jószándéku hívek adományain kívül.

Nyugtázás. Rettenbacher Nándor (Nagyvá-
 rad) 500 leit küldött be hozzánk azzal, hogy azt
 egy sokgyermekes család megsegítésére fordít-
 suk. Az összeget rendeltetési helyére juttatjuk.

Apollóban ma: DEANNA DURBIN

**Kiállítás a kolozsvári Kolping Legényegylet-
 ben.** A kolozsvári római katolikus Kolping Le-
 gényegylet 1940. december 22-én, vasárnaptól
 kezdődőleg december 27-ig szakmai ipari kiállí-
 tást rendez a legényegylet Brassai u. 3. sz. alatti
 helyiségében. A szakmai kiállítás tárgyai mind
 kizárólag a legényegyleti tagok mesteri készit-
 ményei. A kiállítást december 22-én, vasárnap
 déli 12 órakor az egyesületben Brassai u. 3. sz.
 alatt megnyitja Bálint József országgyűlési
 képviselő, az egyelet igazgatója. Felhívjuk az ér-
 deklődők figyelmét a kiállítás megtekintésére és
 mindenkit szeretettel hívunk az ünnepélyes meg-
 nyitásra. Belépés díjtalan. Rendezőbizottság.

**December 26-án Törekvés
 bál a Keresk. Csarnokban!**

**ÖTVEN FOKOS HIDEG — ÉS 25 FOKOS
 MELEG OROSZORSZÁGBAN.** Moszkva. (Ste-
 fani.) Szibériában megkezdődött a nagy tél. Ir-
 kucban —39, az egyik kínai határmenti város-
 ban —42, a Bodaibói aranybánya vidékén —50.
 Moszkvában —10 fok a hideg. Ezzel szemben
 az orosz petróleumvidéken 25 fok, a Káspi-
 tenger vidékén 13 fok meleget mértek. (MTI)

HALÁLOZÁS. Rumpf Béla fodrászmester
 életének 56 ik évében, hosszas szenvedés után
 meghalt. Temetése folyó hó 18 án fél 4 órakor
 lesz a Haller-kápolnából.

**A hét végén utalják ki a köztisztviselők ka-
 rácsnyi segélyét.** Nagyvárad. Saját tud. A köz-
 tisztviselők karácsonyi segélye ügyében a városi
 számvevőség elkészítette a kimutatást és azt a
 polgármester már fel is terjesztette a miniszte-
 riumba. Javasolta a polgármester, hogy az üzemi
 tisztviselők részére karácsonyi segélyként fi-
 zetésük egyharmadát adják. Kijelentette dr. Soós
 polgármester, hogy az üzemi kedgydíjasok is se-
 gélyben részesülnek.

**Felhívás a kolozsvári Kolping Legényegylet
 tagjaihoz!** Alulírott igazgató felhívom a kolozs-
 vári Kolping Legényegylet minden egyes tagját:
 a régiéket és újakat egyaránt, hogy 1940. decem-
 ber 20-án, pénteken este pontosan 8 órára a Kol-
 ping Legényegylet Brassai u. 3. sz. alatti helyi-
 ségében jelenjenek meg. Utasítom a csoport ve-
 zetőket, hogy csoportjuk minden egyes tagját
 értesítsék erről, mert nem mindenki olvassa el
 az újsághirdetéseket. Előkészület lesz a kara-
 csnyi szentgyónás és szentáldozásra. Az előké-
 szület vezetői Bálint József igazgató, ország-
 gyűlési képviselő. Az előkészület után a csoport-
 vezetőkkel külön megbeszélés lesz. Névsorolva-
 sás lesz. Kérek feltétlenül pontos megjelenést. A
 nősülés és önállósítás miatt kivált tagokat is
 szeretettel várjuk a karácsonyi előkészületre.
 Bálint József igazgató, országgyűlési képyi-
 selő.

**Jóváhagyta a miniszterium az árvédelmi
 munkálatokat.** Nagyvárad. Saját tud. A belügy-
 miniszteriumból leérkezett a városhoz a jóváha-
 gyó végzés az új vízműnél szükséges árvédelmi
 intézkedések elvégzésére. A mérnöki hivatal rö-
 videsen hozzákezd a munkálatokhoz, amely a
 meder kiszélesítéséből és a román megszállás
 alatt épített töltés egy részének elbontásából áll.
 A tervzet szerint a 30 ezer pengős költségveté-
 ses munkánál 6—700 munkást foglalkoztatnak 6
 hétig.

Elloptak egy juhnyáját. Kézdivásárhely. Sa-
 ját tud. A háromszékmegei Ozsdola községben
 Zsogón Géza községi jegyző, gazdálkodó juhái a
 falu határában tanyáztak. Éjjel a kunyhóba la-
 kó pásztorokat álarcos rablók támadták meg,
 megkötözték őket és a nyáját elhajtották. A kö-
 zel négyszáz darab juh megkeresésére szigorú
 nyomozást kezdtek.

Apollóban ma: DEANNA DURBIN

A csiki „pityóka” diadala. Csíkszereda.
 Saját tud. A m. kir. földművelésügyi minisz-
 terium székelyföldi szakértői meghallgatása
 után úgy határozott, hogy a csiki burgonyát
 nemesítésre és termélfeljavításra az ország
 burgonyatermő vidékein a gazdaközönség kö-
 zöt szétosztja. A miniszterium ezzel az intéz-
 kedésével a székelyföldi burgonya, vagy aho-
 gyan a székelyek hívják: „pityóka” hírnevét
 teszi országossá és egyben a csiki burgonya
 közismert élvezetes voltát viszi be az ország
 köztudatába. Tekintve, hogy a Székelyföld
 burgonyatermése ugy mennyiségileg, mint mi-
 nőségileg kitűnő volt, ha a szállítások megin-
 dulhatnak, a székely gazdaközönség anyagi jó-
 létének fokozódása várható.

Hirdetmény. Nagyvárad thj. város polgár-
 mestere 44195—1940. szám alatt az alábbi hir-
 detményt adta ki: Felhívom mindazokat, akik-
 nek a város területén lefejt tehenészetük van,
 hogy nyilvántartásba vétel végett a városgazda-
 sági ügyosztálynál (városháza I. em. 23. sz. szo-
 ba) folyó hó 20-ig a törvényes követelmények
 terhe alatt mulhatalanul jelentkezzenek. Nagy-
 várad, 1940. december 17. Dr. Soós István, pol-
 gármester.

APOLLO Filmszínház mai, szerdai díszbemutatója.

DEANNA DURBIN

a szívek csalogányának, az ezüst hangu bakfisnak, mindnyájunk kedven-
 cének egyetlen idej csupa dallal, zenével és mókával teli világlágere.

Érettségi után (Első csók)

Ezen film nem tévesztendő össze városunkban már bemutatott hasoncímű
 mas Durbin filmmel. Fenti film most kerül városunkban először bemutatásra.

Músonon kívül: Amerikai zenés táncos pótmúsor **RUMBA**

Uj hirdók! Jegyelővét! Szigoruan számozott helyek!

Belvárosi mozgóban

Rákóczi-út 3. sz.

**Hétfőn, kedden
és szerdán.****Nina Petrovna (Hazugság szerelemből)**

A francia filmgyártás remeke! — Egy nagy szerelem pezsdítő mómora! — Pazar kiállítás! — 16 éven felülieknek! — Főszerepben: Isa Miranda és Fernando Gravey.

Csütörtöktől: „Iglódi diákok”

**Cukorgyárt szeretne
Háromszék vármegye gazda-
társadalmá**

Kézdivásárhely. Saját tud. Háromszék megyében különösen az utóbbi évtizedben nagyarányú cukorrépatermelést kezdtek a gazdák és a termelt répamennyiséget a botfalusi cukorgyárnak szállították. A répatermelés következtében, okosan felhasználva a répa fejet és a gyártól visszakerülő szeletet, valamint a malszt, örvendetes fejlődésnek indult az állattenyésztés s tejjgazdaság is.

Most, hogy Botfalu és így a gyár is román megszállás alatt lévő területen maradt, a gazdák körében mozgalom indult meg, hogy Háromszéken egy cukorgyárt létesítsenek.

Báró Apó Péter főispán, aki mint gazda is egyik leghivatottabb és legelkessebb vezető embere a megyének, kormánykörök figyelmét is felhívta a cukorgyár jelentőségére és szívvel, lélekkel pártolja a gazdák ezirányú megmozdulását.

Háromszék gazdatársadalmá áldozatokra is hajlandó, tíz évre kötelezettséget vállal a gyárnak répával való ellátására s nagy reménykedéssel várja a kormány támogatását a terv kivitelében.

**Háromféle kenyeret
és csak 5 dkg-os zsemlyét
szabad készíteni**

A gabonával és liszttel való takarékos gazdálkodás érdekében a kormány újra szabályozta a gabona kiörlését, valamint a kenyér és a péksütemények készítését. A hivatalos lap vasárnapi, december 15-iki számában megjelenő kormányrendelet értelmében a malomok — teljesítőképességüknek megfelelően — a búzát 82–85%-ra, a rozstól 72–75%-ra kötelesek kiörlni. Ennek megfelelően háromféle kenyeret szabad készíteni és pedig egységes búzakenyeret, rozskenyeret és rozso búzakenyeret.

A fehérsütemények közül a sütőüzemek csak 5 dkg-os vizes zsemlyét, a sütő- és cukrászüzemek pedig csak olyan kelt tésztát és süteményt készíthetnek és szolgáltathatnak ki, amelyek 50%-nál kevesebb lisztet tartalmaznak. A sütőipar régi kívánságának tesz eleget a kormányrendelet, amikor egyúttal a takarékos gazdálkodás érdekében is megtilja, hogy a viszonteladók a megmaradt süteményt a sütőüzemeknél visszacsereeljék.

Ugyancsak a liszttel való takarékos gazdálkodás érdekében búzát, továbbá búzának, rozsnak, kétszeresnek és tengerinek emberi fogyasztásra alkalmas lisztjét — az emberi élvezetnek közönségesen alkalmas készítmények kivételével — ipari célokra felhasználni tilos.

Aki liszt és őrlemény forgalombahozatalával üzletszerűen foglalkozik, az a rendelet hatálybalépése előtti időben kiörlött lisztkészletét forgalomba hozhatja, a sütőüzemek pedig ilyen lisztkészleteiket feldolgozhatják.

Pályázati hirdetmény

A nagyváradi volt 4. honvéd laktanyában a markotányos helyiséget a laktanya épületkezelősége bérbe adja. Pályázók a feltételeket a 25-I. gyalogzászlóalj gazdasági hivatalában (Rulikovszky ut) megtudhatják.

Pályázati határidő folyó évi december hó 30.

A pályázati feltételek megtekintésének ideje naponta délután 3–4-ig.

**Hogyan történik
a hátralékos adótarozások rendezése**

A nagyváradi Háztulajdonosok Szövetsége tájékoztatója

A 400—1940 P. M. számú pénzügyminiszteri rendelet az adórendezés céljából az állami főhatalom átvételét megelőző időben felszaporodott közadóhátralékoknak az adózók teherbíró és teljesítőképességével való összhangba hozatala és a törvények rendelkezéseinek méltánytalan alkalmazása folytán az adózók fizetőképességével arányban nem álló tartozásoknak az arányosítása. Ennek a kitűzött célnak megfelelően a rendelet megengedi, hogy a részletesen előírt feltételeknek fennforgása esetében a pénzügyi hatóságok 1. az adóhátralékoknak behajthatatlanság címén való törlesztését, 2. a hátralékoknak az ingatlan végrehajtás mellőzésével való törlesztését, 3. a tőkehátralék részben vagy teljes elengedését, 4. a hátralék utáni kamatoknak és adóptólikáknak a mérséklését vagy elengedését és végül: 5. a hátralékokra a részletfizetést engedélyezzék.

A fenti kedvezmények igénybevétele szempontjából a feltételeket akként szabták meg, hogy minden esetben az adóalany megmentésére törekedjenek, figyelembe veszik az adós helyzetét és főleg azt, hogy milyen mértékben van eladósodva.

Elvként mondja ki a pénzügyminiszteri rendelet, hogy „kedvezményekben csak az ilyen adózó részesíthető, aki tartozását jelenlegi anyagi helyzetében teljes egészében megfizetni nem képes és a tartozásnak azonnali kényszer behajtása anyagi romlását okozná”.

Kimondja a rendelet azt is, hogy „a hátralék megfelelő részét el kell engedni abban az esetben is, ha megállapítást nyer, hogy a közadó a kivétel idejében érvényben volt jogszabályok korlátain túlmenően, vagy azok méltánytalan alkalmazása következtében terhes összegben és a többi adózó adójához viszonyítva túlmagasan nyert megállapítást”.

Az adóhátralék részletfizetési kedvezménye az előírt szabályoknak megfelelően 36 havi, sőt 48 és esetleg még 60 havi részletben állapítható meg. Mezőgazdasággal foglalkozó adózók évi részletfizetési kedvezményt is nyerhetnek aként, hogy a részleteket aratás és cséplés, illetve szüret után fizethessék.

**A Nagyváradi Kereskedelmi Csarnok
közleményei:**

Kérjük az összes rövidáru, kötött-szövöttáru, bazar és rokonszakmákhoz tartozó összes kereskedőket, hogy igen fontos szakmai kérdések megbeszélése végett ma, december 18-án, szerdán este fél nyolc órakor, saját érdekében feltétlenül teljes számban megjelenni érdeklőjenek.

A hivatalos lap legutóbbi számában a következő rendeletek jelentek meg: 9090—1940. M. E. számú rendelete a gabona kiörlésének a kenyérkészítésnek és a liszttel való tartalékos gazdálkodásnak szabályozása tárgyában. 2. 124000—1. B. K. K. M. számú rendelete: A Magyar Szent Koronához visszacsatolt keleti és erdélyrészi területen a cukornagykereskedői körzetek megállapítása és a cukorkiskereskedők kijelölése tárgyában. 3. 30.225—1940. A. K. számú rendelete: a juh termékek (sajt, turó) legmagasabb árának megállapítása tárgyában. 4. 31.717—1940. A. K. sz. rendelete, a cirokseprű legmagasabb gyári és fogyasztói árának megállapítása tárgyában. 5. 32.900—1940. A. K. számú rendelete a hántolatlan és hántolt hajdina (tatárka) legmagasabb árának megállapítása tárgyában. 6. Az árellenőrzés országos kormánybiztosának 33.000—1940. A. K. számú rendelete, az Olaszországból behozott, ugynevezett japán rizs legmagasabb malmi, nagykereskedői és fogyasztói árának megállapítása tárgyában. 7. 33.900—1940. A. K. számú rendelete, a tehén- és juhtejből készült sajtjólék legmagasabb árának megállapítása tárgyában. 8. 34.700—1940. A. K. számú rendelete, a fekete, fehér- és szegfűbors legmagasabb árának megállapítása tárgyában. 9. 33.600—1940. A. K. számú rendelete, a belföldi termései rostkender vetőmag legmagasabb árának megállapítása tárgyában. 10. 33.650—1940. A. K. számú rendelete, a szártított cukorrépakészlet legmagasabb árának megállapítása tárgyában. 11. 34.200—1940. A. K. számú rendelete, az emberi táplálkozásra nem alkalmas buza és rozso legmagasabb átvételi árának megállapítása tárgyában. 13. A könyvkötő, vonalzó és horitékkészítő iparban az ország egész területén fizetendő legkisebb munkabérek.

Ezeket a rendeleteket terjedelmükkel fogva e helyen nem ismertethetjük bővebben. Tagjainknak azonban titkári hivatalunkban rendelkezésükre bocsátjuk a rendeletek pontos szövegét és részletes felvilágosítást kapnak.

Kérjük tagjainkat, hogy szíveskedjenek közleményeinket kellő figyelemmel kísérni és lehetőleg azokat megőrizni. A Kereskedelmi Csarnok minden fontos kérdést a helyi napilapokban közléssel, hogy ezáltal megkönnyítse a törvényes rendeletekhez való alkalmazkodást. Továbbá közöljük, hogy a hozzánk behelyezés végett átadott iparigazolványokat, felülbélyegezve, titkári hivatalunkban átvételük.

**Január elsejétől kezdve
csak egyetlen szervezet végzi
az egészségvédelmi feladatokat**

A hivatalos lap vasárnap száma közli a belügyminiszteri rendeletét a zöldkeresztes egészségvédelmi szolgálatot. Ezzel a rendelettel a kormány végleges formába önti azt az egészségvédelmi munkát, amelyet az Országos Közegészségügyi intézet immár 14 év óta a magyar falvakban kifejt.

Ez a rendelet egyszersmind egységbe foglalja össze mindazt a munkát, amelyet eddig az országban a zöld kereszt, a Stefánia szövetség, a tüdőbeteg gondozók és nemi beteg-gondozók végeztek. Az egységes rendszer bürokráciamentesen biztosítani fogja a magyar falvak és a tanya anyáinak, csecsemőinek, iskolásgyermekének védelmét és a tuberkulózisban és nemi betegségekben szenvedők gondozását. Ilyen módon vált teljes egészé az az egészségvédelmi szervezet, amelyet az ugyancsak január 1-én életbe lépő népbetegségekről szóló törvény felépít.

Az új rendelet megszabja a zöldkeresztes egészségvédelmi munka feladatkeretét, működésének módját, orvosainak és védőnőinek teendőit, a költségek viselésének módját és a szervezet kapcsolatát az egységesített társadalmi szervvel, a Stefánia szövetségből átalakult Országos Egészségvédelmi Szövetséggel. — 1941 január hó 1-étől kezdve tehát Magyarországon az egészségvédelemmel az ország egész területén csak egy szervezet foglalkozik: a zöldkeresztes egészségvédelmi szolgálat és emögött egy egységes társadalmi szerv fog állani: az Országos Egészségvédelmi Szövetség.

**Frenczel Sándor
üvegcsiszolda**Tábla-üveg nagy raktár
Épület üvegezés
Képkerekezés

Nagyvárad, Szt.-János utca 44

Telefon: 19-13

GYÁRAKAT ZÁRTAK LE AZ INFLUENZA-JÁRVÁNY MIATT. Newyork. (NTI) Montreálból jelentik, hogy a környéken nagymérvű influenza-járvány lépett fel és e miatt több gyárat bezártak. (MTI)

Felhívás a gyógyszerértulajdonosokhoz, gyógyszerészekhez és gyakornokokhoz

Felhívjuk a nagyváradai és biharmegyei gyógyszerértulajdonosok, okleveles és nem okleveles gyógyszerészek, valamint gyógyszerészgazdornokok figyelmét arra, hogy gyógyszerész-működést a felszabadult területen csak azok folytathatnak, akik eziránti kérelmüket 1940. december hó 26-ig a polgármesteri (illetve az alispáni) hivatalnál beadott és a belügyminiszter urhoz címzett kérvényben kéri.

A kérvényhez melléklendők:

1. Oklevél eredetiben (ha idegennyelvű úgy hiteles magyar fordításban.)
2. Leszármazási okmányok, az apai és anyai nagyszülőkhöz bezárólag.
3. Az eddigi működést igazoló bizonyítványok.
4. A nemzethűséget és kari tisztességet igazoló bizonyítványok.
5. A gyógyszerért adományozására illetőleg átruházására vonatkozó okmányok.

Érdeklődésre felvilágosítást ad bármelyik nagyváradai gyógyszerész.

A nagyváradai Gyógyszerész Testület.

SZINHÁZ

A színházi iroda közleményei:

Pillangófhadnagy — Rátkai Márton vendégfelléptével. Kedden és szerdán este a város egész társadalma megmozdul, hogy résztvegyen Rátkai Mártonnal, a budapesti színpadok kedvenc művészeinek nagyváradai vendégjátékán, amikor is Rátkai egyik legjobb szerepében a Pillangófhadnagy — Csollan Manójában lép a közönség elé. Rátkai vendégfelléptének híre nagy örömet váltott ki a közönség körében, amit mi sem bizonyít jobban, minthogy mind a két este ré tömegesen vásárolják elővetelben a jegyeket. A Pillangófhadnagy bűbájos meséjű, melódikus zenéjű operettjé, amely hosszú évek óta nem volt a színház műsorán. A színház igazgatója a Rátkai vendégjátékra nem emelte a helyarákat, tehát mindenkinek alkalma adódik Rátkait meg nézni, ebben a szerepben. A többi főszerepeket Jurik Ica, Komlós Juci, Fónay Mártha, Körössy Juci, D. Kovács József, Kamarás Gyula, Berengh Béla játsszák. Az operettet Tihanyi Vilmos rendezte.

Az ördög nem alszik, Nagy György vendégjátékával. Csütörtökön este ismét a színház műsorán van Vaszary Gábor zenés vígjátéka, a férfi főszerepben Nagy Györggyel. A csütörtök esti előadás rendes helyarákkal kerül színre.

Rozmaring, Operett bemutató pénteken este. Harsányi Zsolt, Török Rezső és Csanak Béla operettjét, a Rozmaringot mutatja be pénteken este a színház együttese. Az operett kiválóságát mi sem bizonyítja jobban, minthogy filmet is készítettek róla, és úgy a színpadon, mint a filmen egyformán aratja sikerét ez a kedves szövegű és fülbemászó zenéjű újdonság. A Rozmaring ma minden magyarországi nagy vidéki városának állandó műsordarabja. A Rozmaring nálunk pénteken este 8 órakor A. hérléthen, szombaton este 8, vasárnap délután 5 és este 9, valamint hétfőn este 8 órakor B. hérléthen kerül színre, mindenkor rendes helyarákkal.

Jegyek a fenti előadásokra válthatók a színház elővételi pénztáránál naponta délelőtt 10 órától 1 óráig és délután 4-től.

Heti műsor:

Szerda este 8 órakor Rátkai Márton vendégfelléptével: **Pillangófhadnagy**, B. hérléthen. Rendes helyarákkal.

Csütörtökön este 8 órakor Nagy György vendégfelléptével: **Az ördög nem alszik**, Vaszary Gábor nagyszerű zenés vígjátéka. Rendes helyarákkal.

Péntek este 8 órakor premier: **Rozmaring**, Harsányi Zsolt, Török Rezső és Csanak Béla nagyszerű operettje, Tihanyi Vilmos rendezésében. Vezényel Sárdi Alajos. A hérléthen.

Szombat este 8 órakor: **Rozmaring**, Vasárnap délután 5 órakor: **Rozmaring**, Vasárnap este 9 órakor: **Rozmaring**, Hétfő este 8 órakor: **Rozmaring**, B. hérléthen. Kedden délután 3 órakor Nagy gyermek előadás, olcsó helyarákkal. Színrekerül: **Napsugárka**, 2 felvonásos énekes, zenés, táncos mesejáték. Kedd este nincs előadás.

A mozgóképszínházak műsora:

APOLLÓ: KAROSSZÉK.

BELVÁROSI: NEM ÉLHETEK MUZSIKASZÓ NÉLKÜL.

KORONA (v. Dorian): "Z" A FEKETE LOVAS

Pártpolitikai mozgalmak

Erdélyi Párt alakítását határozta el az erdélyi-részi képviselők pártonkívüli csoportja

A bécsi döntés következtében az anyaországhoz visszatért keleti és erdélyi részeknek parlamentbe behívott képviselői decembere 13-14-15-én tartott értekezletükön elhatározták, hogy a hazatért magyarság érdekeinek védelmére és Erdélynek az anyaországhoz való minél zavartalanabb beilleszkedése elősegítésére pártot alakítanak Erdélyi Párt elnevezéssel. Ezzel az elhatározással az erdélyi-részi magyar parlamenti csoport elejét kívánja venni annak, hogy Erdély az anyaországi pártok harcainak színterévé váljék és a kisebbségi sorsban feltveörzött politikai és lelki egység darabokra törjék szét.

Ennek az egységnek szükségét érzik mindaddig, amíg az idegen uralom által okozott le-

romlásból az erdélyi nép sorsa fellendülésnek indul az anyaország szintjének mértékéig. Az Erdélyi Párt programjának gerincét az alkotja, hogy az erdélyi sajátos, népi és gazdasági érdekek munkálásán kíván dolgozni és ezekben a kérdésekben minden kötöttség nélkül kívánja hallatni véleményét és érvényesíteni az állásfoglalását.

Az Erdélyi Párt egyébként a kormányának az országvezetés tekintetében eddig követett irányát helyesli, aziránt teljes bizalmát fejezi ki és a kormányt az egyetemes, nemzeti érdekeket szolgáló és a nemzeti erők fokozására irányuló munkájában támogatja.

A Megújulás Pártja és a Nyilaskeresztes Párt is szervezkedik

A Magyar Megújulás Pártja erdélyiszerte megindította a szervezés munkáját. A párt képviselői meglátogatták a nagyobb központokat és megbeszéléseket folytattak elbarátaikkal, akik több helyen meg is alakították már a helyi tagozatokat. Nagyváradon is megalakult már a pártiszervezet. A szervezés munkáját egyelőre bizottság végzi. A helyi tagozat párhelyisége az Ezredévi Emléktér 2. szám alatt van.

A Nyilaskeresztes Párt a katonai közigazgatás megszünte után szintén hozzáfogott a szervezkedéshez Erdély területén. Kolozsváron már mintegy tíz nappal ezelőtt megalakult az első er-

délyi-részi szervezet ötezer taggal. A párt központi szervezete részéről több képviselő és más vezető személyiség járt Erdélyben, hogy az egyes városokban felvegye a kapcsolatot a mozgalom híveivel. Nagyváradon a központ részéről Széchenyi Lajos és a pártiszervezet debreceni főkezelet részéről Gajássy Lajos ügyvéd, főkezelet vezető vette fel az érintkezést az itteni nyilaskeresztesekkel, akik közül többen megbízásokat kaptak a szervezés munkájának végzésére. A szervezkedés megindult. A párhelyiség kiválasztásáról még nem történt döntés.

APRÓHIRDETESEK

Elveszett

Elveszett

egy barna ór, jentárca iratokkal és 20 P-vel a Rákóczi úton, v. a vásárrban. Pénzt a megtaláló megtarthatja, tárcát és iratokat adja le a kir. ügyészség 76. sz. szobában.

Adós-vétel

Kis autót

4 ajtósat vennék. Ajánlatot kiadóba „Kisautó” kérek. 319

Művészi kivitelű tiszta gyapjú magyar perzsák

nagy választékban. Szőnyegjavítás, tisztítás szakszerűen

Csekő

Teleki-utca 56.

Olcsó

karácsonyi ajándékok, perzsaszőnyeget, régiséget, ezüst dísz tárgyat, butort, zongorát olcsón vásárolhat. — Sternberg vételi-eladás üzletében. Rákóczi ut 15. szám. 303

Nagy

vendéglői sport megvételre keres Levente vendéglő, Kert u. 320

Eladók

5 hónapos hizott süldők. Váradsz3110s, Temető utca 105. 358

Burgonya

anyaországi 10, 11 fillér, vöröshagyma 33 fillér, fokhagyma makói nagy 93 fillér, fehér bab 54 fillér, Jursák, Nagypiac tér. — Telefon 11-96.

Sajáttermesztő hort

kitűnőt és tisztán kezeltet legelőcsobban a termelőnél kaphat. — Rimanóczy ut. 5. 320

Diófa

szekrények, kétajtós szép modern, éjjeli szekrényrel, két szép Schöberl ág, féregmentes, jökarban és egy személyzetnek alkalmas sodronyág eladó. Alapi u. 1. ajtó 2. szám. 322

Erdélyi József

Hlatky u. 8.

Vasúzt et, zománc-edény, haziaritási cikkek legolcsóbb beszerzési forrása **Keresz ény üzlet!**

Alma

szükségletet most szerezz be. Jonáthán, Batul, Török Bálint, Sóvári, Citrom és Ránettek kg-kent 1 pengő, másodosztályú 80 fillér, vegyes almák 50 fillér. Tóth Saman, Nagypiac tér. Telefon 11-96

Külön léle

Keresek

fényképeszeti műtermet bérbe, vagy százalékra. Lukács Lajos fényképész. Nagykároly. 310

Jéggálya nyitva

a színházi díszletraktár (v. Crisana) udvarán. Mélyen leszállított időnybérletek. (Tiszviselőknak, diákoknak, katonáknak külön kedvezmény.) Válthatók a helyszínen vagy bihari Szabó szállítási irodájában. Kossuth u. 16.

ÓRA ÉKSZER DISZTÁRGYAK

NAGY VÁLASZTEK BAN AZ AJANDEK BOLTBAN

Gierling János

NAGYVÁRAD, SZÉCHÉNYI TÉR 6.

Ebéd, vacsoramező, házon kívüli kiszolgálás, 3 tál étel 1.50 P, 2 személy 2.50 P. Elsőrendű magyar ételek, hetenként kétszer szárnyas. Tíz jegy vételnél aranyérem. Pannónia étterem.

Korcsolya

homoru elezes, zipzár javítás Singer műszerésznel, **diákoknak** aranyérem. Szilágyi Dezső utca 6. 221

Hó és sarcipőt gyári ag javitunk

„ELASTICA” gumüzem

Szent János u. 32.

Takarékoskodjunk

a faval, szerelessük fel cserépkályháinkat szabadalmazott egcsatornával, kizárólagos készítője. — Bessenyei kalyhás. Huszár u. 23

Ujság-makulatura

kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalában.

KIADÓTULAJDONOS:

SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA RT

Fő- és felelőszerkesztő: Felelős kiadó:

Dr. Paál Árpád Dr. Scheffer Ferenc

Szent László-nyomdort igazgatója

Női kosztümök

és kabatok készülnek a Bach szalonban, Nagyvárad, Szalárdi-utca 16. Előnyös árak! Legújabb szabás! Szép munka!

Allást nyee

Mindenes

főzőnőt vagy bejárónót fiatalot, felveszek. Teleki utca 21-a, ajtó 3. szám. 321

A mezőgazdasági munkálatok ismeretével bíró erélyes bérsgazda és egy magtáros január elsejére állást nyerhet. — Cím: Cséhtelek, Bihar megye. 295

Lakás

Külön bejárata

butorozott szoba azonnalra kiadó. Iskola u. 3. szám. 316

Butorozott

meleg szobát keresek közvetlen fürdőszobával, használat, feleséggel, 3 éves leánykával. Dusa varmegyei számvizsgáló. Cimet kiadóba. 325

Háromszobás

összkomfortos lakás kiadó. **Keresek** kettőszobás összkomfortos lakást azonnalra. Uri utca 51. kapu alatt jobbra. 324

Központonban

két egymásba nyíló butorozott szoba, egy vagy két szanélynek kiadó, fürdőszoba használat. Alapi utca 1. ajtó 2. 323